

ARCKÉPEK

Barsi Ernő

Elsősorban folkloristaként tartják számon, de lelkesként és főiskolai tanárként is tevékenykedett. Pedagógusok több nemzedékét oktatta néprajzra, zeneelméletre, hegedűjátékra. Talán annak a megnevezésnek örülne legjobban, hogy „népnevelő”. Ma is ingázik szülőfaluja, a Borsod megyei Sály és a győri Tanárképző Főiskola között. Mindenhol rengeteg munka várja. Legutóbb például a huszonhárom szakdolgozat, melyet hozzá írtak hallgatói. Szabadidejében újabb könyveit írja, és gyakran előveszi kedves hangszerét, a hegedűt. Azt mondja, háromszáz évre elegendő dolga lenne. Barsi Ernő még csak nyolcvan éves.

– Fiatalon szülei tanítói munkáját folytatta szülőfalujában, Sályban. Ők hogyan kezdték a pályát?

– Messziről kerültek a Bükk-aljára. Édesapám Szőnyben született, ott lett tanító. Tanított még a Felvidéken, Száldalmáson, Krasznahoroka mellett. Onnan települt Sályra 1915-ben. Megpályázott egy tanítói állást.

– Miért ment el a Felvidékről?

– Meg akarták házasítani erővel, ő meg inkább elköltözött. Később találkoztam apám volt tanítványaival. Nyolcvanhárom, nyolcvanhat éves nénikék voltak. Gyönyörűen beszéltek róla, egyikük még meg is siratta. Mikor kitört az első világháború, a katolikus kollégáját elvették katonának. Akkor édesapám elvállalta mind a két iskolát. Délélt a református intézményben, délután meg a katolikusban tanított. Kántor is volt mind a két templomban.

– Édesanyja helybéli lány volt?

– Nem, ő Erdélyből került Sályra. Háromszék megyében született, Málnáson. Szatmárnémetiben járt tanítóképzőbe. Pályázott egy állást Udvarhely megyében 1916-ban, de nem választották meg. Aztán hirdették a tanítói állást Sályban. Jelentkezett, elfogadták.

– Ugyanarra az állásra pályázott, ahová az édesapja?

– Apám már egy éve ott dolgozott. A második állást hirdették, erre jelentkezett édesanyám. Addigra már betörték a románok Erdélybe. Özvegy édesanyjával jött át, megmaradt testvéreivel, mert egyik bátyja elesett. Így kerültek Sályba. Ez lett a szülőfalum. De sok-sok helyen otthon vagyok. Erdélyben ugyanúgy, mint a Dunántúlon.

– Mi volt az első zenei élménye?

– Születésentől a népdal vett körül. A tanítói lakásunk meghoszszabbítása volt a két iskolaterem. Szünetekben gyermekjátékokat játszottak az iskolások. Esténként a falu hangos volt a legények dalolásától. Akkoriban mentek a világháborús nóták, de már szerelmes szöveggel. „Fiume kikötőben áll egy hadihajó” – ezt úgy énekelték, hogy „Gyolcs az ingem, gyolcs a gatyám, lobogós az ujsa. Nem lobog az, nem lobog az, ha a szél nem fújja”. Az első dal, amire emlékszem. Mivel a legények dalolva járták a falut, úgy gondoltam: énekelni úgy kell, hogy sétálok én is. Az asztal körül járkáltam és fújtam ezeket a dalokat. Apám is rengeteg éneket tanított. A kuruc nóták voltak a kedvenceim. Mikor Sárospatakra kerültem, bevitt jóapám. Beléptünk az internátus ajtaján, hát, egy gimnazista tárogatón éppen kuruc dalokat játszott. Nagyon megérintett. Leraktuk a csomagjaimat, szétnéztünk Patakon, megálltunk a Bodrog hídján, ott volt a Rákóczi vár előttünk. Csodálatos élmény volt. Ezzel éltünk.

– Sárospatak indította el a sokirányú pályáját.

– Rengeteget köszönhetek drága zenetanáromnak, Szabó Ernőnek. Nem csak hegedülni tanított, ő nevelt a nép szolgálatára is. A harmincas években Sárospatakon már néphangversenyeket rendezett.

– Mit neveztek néphangversenynek?

– Kidobolták a faluban, hogy hangverseny lesz, tízfílleres belépődíjakkal. Bach, Beethoven, Debussy, Kodály, Bartók műveket játszottak. Fantasztikusan tudott előadni Szabó Ernő a népek, ezért csodálom őt egész életében. Első osztályfőnököm Novák Sándor. Ő írta a „Nagymajtényi síkon letörött a zászló” kezdetű éneket. A nép is átvette. Később Karcag mellett egy tanyán tárogatón játszották ezt a dalt. Harsányi István tanárom, hála Istennek, ma is él. Hatvanéves találkoznunkra is eljött, túl a kilencvenen. Annak idején behozta hozzánk

Újszászi Kálmán professzort, aki arról nevezetes, hogy elsőnek írt gyűjtési útmutatót „A falu” című könyvében néprajzi gyűjtők számára. Megkapóan beszélt a hagyományokról és arról, hogy mit jelent neki Ady gyönyörű írása, a „Hazamegyek a falumba” című vers. Akkoriban Ady Endrét még szidták, mint a bokrot, nemhogy tananyag lett volna. Újszászi professzor hatására Ady versét sokszor elszavaltam olyan faluban, ahol szívesen fogadják a hagyományokat. Mert nekem mind az én falum már, ahol ilyen emberekkel találkozom.

– Mikor kezdett folklórt gyűjteni?

– 1936-ban, hatodik gimnazista koromban. Még nem tudtam leköttázní a dalokat, csak a szövegeket jegyeztem le. Az osztályban a sarokba letettünk egy asztalt, arra kirakta mindenki, amit összeszedett. Ki tárgyat, ki népdalokat. Ha valamelyik tanárunk szeme megakadt rajta, megkérdezte: „mi ez?”, akkor büszkén és nagy szakértelemmel magyaráztuk, hogy mi látható az asztalon. Nos, ez az asztal teljesedett ki az én életemben.

– Milyen hatásra kezdték az iskolában a gyűjtést?

– A sárospataki kollégium mindig népközelben élt. Szabó Ernő is gyűjtött népdalokat, és erre nevelt bennünket is. És még arra: ne csak azért gyűjtsünk, hogy abból tudományos munka szülessen, ami aztán polcra kerül, és csak néhány szakember forgatja, hanem adjuk vissza a dalokat a népek. Kezdetben még azt gondoltam: Bartók és Kodály már mindent felkutatott, most a pedagógián van a sor. Aztán kiderült: rengeteg kincs hever még ismeretlenül.

– A népdalgyűjtésen kívül mi érdekelt még akkoriban?

– Rengeteg mindennel foglalkoztam. Nagyon érdekelt az irodalom, a gyorsírás, a rajzolás, a sport. Aztán a zene. Szabó Ernőhöz jártam hegedűórára. Érettségikor még nem álltam olyan szinten, hogy felvételizhettem volna. Ottmaradtam hát Patakon, a teológián. Közben azért magánvizsgákat tettem az akadémián. Így a teológia elvégzése után rögtön a harmadik évfolyamra vettek fel.

– Kik voltak a zenetanárai?

– Végh Sándor volt a hegedűtanárom, Weiner Leóhoz jártam kamarazenére, Kodály Zoltánhoz magyar népzeneire, Bartha Déneshez zenetörténetre. Veress Sándor is tanított, aki elsőként gyűjtött Moldvában népdalokat. Csodálatos órák voltak. Egyikről a másikra szédelegtünk, úgy megérintett minket az a hatalmas tudás és lelkesedés, ami a tanárainkból áradt. Mégis nagyon nehéz évek voltak. 1942 és 1946 között jártam a Zeneakadémiára. 1944 húsvétján kaptuk a táviratot: bejöttek a németek, azonnal menjünk vizsgázni a negyedéves anyagból. Aztán jött a felvételi vizsga a tanárképzőre. Elindultam Sályból. A vonat leállt, mert akkor bombázták agyon a rákosi rendező-pályaudvart. Éjszaka volt. Egy talicskát kerítettünk, azt betoltuk Kőbányára. Ott már járt villamos, úgy tudtunk bejönni Pestre. Ott meg állandóan légtriadó volt. Kiderült: vidékről senki nem jött felvételizni, egyedül én. Hazafelé pedig a hatvani állomást bombázták úgy, hogy csak találgattuk, hol is lehetett valamikor. Három nap alatt értem haza Sályba. Utána még elmentem lelkesi vizsgát tenni Sárospatakra. Az már hadműveleti terület volt. Magammal vittem a biciklimet, hazafelé azal jöttem, mert vonat már nem közlekedett. Letettem azt a vizsgát is. A végén még muzsikáltam egyet a diákoknak.

– Mi hajította ennyire, hogy életveszélyben is elment felvételizni, vizsgázni?

– A kötelesség. De szívből csináltam. 1944-ben bejöttek az oroszok Sályba. Két hétig állt a front. Az orosz bent volt a faluban, a német meg főtt a hegyek között és lőttek ránk. Kilőttek egy orosz ágyút az udvarunkon. Engem meg a családomat a hegedűm mentett meg. Muzsikáltam az oroszoknak első perctől, ahogy bejöttek. Csajkovszkijt meg orosz népdalokat, amit német fogságban lévő orosz foglyoktól jegyeztem le. Úgy járkáltam az első vonalban kezembem a hangszerrel, mintha géppisztoly lett volna. Védelmet adott. Május felé aztán felmerészkedtem Pestre. Nem járt más, csak katonaszereplvény. Csak a lépcsőre fértem fel. Három nap volt az út Pestig. Első éjjel jól ment, a második már keserveesebb volt. Hogy el ne aludjak, mert akkor

leesem a lépcsőről, hegedűversenyeket mondtam végig gondolatban. Beethoven hegedűverseny, az fél óra. Tudtam: amíg én ezt mondom, nem fogok elaludni. Befejeztük az évet már júniusban. Megint csonka év volt, otthon gyakoroltam. Jóapám is hazakerült. Akkor ősszel kezdtem a második tanárképzőt. Hősködtem, hogy ki fogok tartani, akármilyen lesz is. De már olyan hideg volt decemberben, hogy a kezem szinte meg sem mozdult.

– Hol lakott Pesten?

– Egy kedves tanárom vett oda magához. De fűtés semmi nem volt. Sírúhában feküdtem be az ágyba, hogy éjszaka meg ne fagyjak. Volt egy tanítványom, akit ebédért korrepetáltam hegedűből. Így élt. Aztán karácsony táján hazamentem. De csak Hatvanig volt vonatközlekedés. Huszonhat órát vártam a havon, mire egy szerelvényt beállítottak az ünnep tiszteletére. A lépcsőjére felfértem. Mezőkövesdtől pedig tizenkét kilométert gyalogoltam haza. Úgy estem be otthon, hátamon a kották, kezemben a hegedű. S csak bámultam, hogy fűtésnek és még ennivaló is van. Tavaszig megint otthon gyakoroltam, csak vizsgáznunk mentem el. Így ment. 1946-ban megkaptam a diplomát. De állást nem találtam. Megint Ady verse járt a fejemben: „Hazamegyek a falumba”... Hát mit tudtam volna csinálni? Beálltam az általános iskolába éneket tanítani, társadalmi munkában.

– Ingyen dolgozott?

– Nem számított: otthon voltam. Csodálatos évek voltak. A gyerekek őrizték a libát a domboldalban, s hallom ám, hogy énekelik a népdalt meg a bicíniát. Összeálltak, kánonokat, kétszólamúakat énekeltek a maguk kedvére. Nagy boldogság volt. Akkor kezdtem a néppel foglalkozni. Gondoltam: mi volna, ha nekik tanítanánk mindazt, amit Kodálytól tanultunk az akadémián. Előadásokat tartottam, a valóságos estéken ment a népművelés.

– Akkor már lelkesként is tevékenykedett?

– Persze. Például a régi stílusú népdalról beszéltem. Hihetetlen hatása volt. Jöttek a fiatalok, a tizenévesek: „Tanítsa már meg azokat a nőrákat!” No, jól van. Hozták az írást, tanultuk. „De máskor is gyérünk össze!” Gyerünk. Rendszeresen összejöttünk. Aztán becsempészttem egy kánont. Hat hét leforgása alatt nyolcvan tagú vegyes-karom volt. Bárdos, Kodály, Veres, Halmos kórusműveket énekelünk. Február nyolcadikán hangversenyt rendeztünk egy elhagyott urasági magtárban. Úgy fűtöttünk, hogy a kályhacsövet kidugtuk az ablakon. Mellette jött a hideg, de nem számított. Lelkesedés volt. Na, lejött a Magyar Nemzet zenekritikusa, a volt akadémiai zongoratanárom. Elámult, hogy nemcsak áhítatos csöndben hallgatták a népek a kórusokat, hanem utána egy néni, valahol a hátsó sorban megszólalt: „Énekeljük el a Himnuszt, hadd legyen rajtunk a Jóisten áldása!” Éreztük, valami nagy dolog történik. A kultúra így jutott el igazán falura. Boldog voltam: állásom nincs, de már jön a cikk a Magyar Nemzetben. Azt a cikket elvitettem az én Harsányi István hátyámhoz, aki akkor már nem Patakon tanított, hanem Illyés Gyulával, Keresztúry Dezsővel a Magyar Művelődési Intézet elődjét szervezte és vezette. Megmutattam a cikket. Azt mondta: „Írd meg a tapasztalataidat!” Megírtam, elküldtem. Pár hét múlva nagy csomagot kapok. Nekem csomag Sályba? Kétszáz tiszteletpéldányt küldtek az én első kinyomtatott munkámból. „Sály falu zenei művelődése” volt a címe. Kodály, mikor megtudta, azt mondta Harsányi Pista bácsinak: adjon belőle, amennyit tud. Akkor indult az akadémián a zenetudományi tanszak. Kiosztotta a hallgatóknak, és beszámoltatta őket belőle. Boldog voltam. Ősszel kaptam egy ajánlatot Győről. Megindult az állami zenekonzervatórium, óraadó zenetanárnak alkalmaznak. Elmentem és ottragadtam.

– Mennyi ideig dolgozott Győrben?

– 1947-től máig ott dolgozom. Győrben ismertem meg a páromat is. Mindjárt első vasárnap a kollégákkal sétáltunk a Duna-parton. Fag-gattam őket, van-e tehetséges tanítványuk. Az énektanárnő mondta, hogy itt van öt kilométerre Győr-Ujfalú, ott lakik egy nagyon tehetséges tanítványa, aki minden egyes énekóráért tíz kilométert gyalogol. Erre azt mondtam: menjünk és hallgassuk meg. Meghallgattuk. Ő volt Varsányi Ida. Következő nyáron aztán házasságot kötöttünk. Később már vele jártam falura, mert ott is indítottam falusi megüzeni hangversenyeket. 1947 december 10-én tartottuk az elsőt. Purcell, Veracini, Bartók és Kodály műveket játszottunk.

– Hogyan fogadták az emberek?

– Fantasztikusan. Pedig milyen állapotok voltak! A busz be sem ment a faluba, olyan sár volt. Kijöttek szekérral a szántóföldön, mert jobb volt, mint a kocsit, úgy vitték be minket. Az emberek egyszerűen nem mentek haza, éjfélig folytattuk az éneklést. Feleségemmel rengeteg hangversenyt adtunk, de még a határon túlra is elmentünk. Most sem tudom, hogyan, kiküldtek egyszer Moszkvába, tartsak előadást „Bartók és a népzene” címmel. Gondoltam, hiába viszek magamot, nem ér az semmit. Elvittem a páromat is, élő muzsikával illusztráltunk. Az első előadást a Csajkovszkij Konzervatórium népzenei szakán tartottuk. Olyan hatása volt, hogy jött másnap a tolmács: további három előadás lesz. Még a Kaukázusba is elvittek minket. Délben leáll a munka a gyárban. A munkások a gépeken könyökölve hallgatták, hogy „Száz árkon messze virít a róza...” A szöveghől ugyan nem értettek semmit, de az élő éneklés megfogta őket. Így vittük el a muzsikát oda, ahol nem volt.

– Ezek az alkalmakon beszélt a zeneművekről is?

– Mindig. Nem gondoltam persze, hogy magyarázni kell a zenét. De a szavainkkal teremthetünk olyan légkört, hogy a muzsika megtalálja az utat a szívekhez.

– Hogyan?

– Beszéltem egy kicsit a korról, hogyan éltek akkoriban az emberek. Mi volt a szerepe a muzsikának. Például Bartók zenéjét egy Sinka verssel világítottam meg. Elmondtam, olyan nehéz sorsa volt a magyar népek, hogy azt nem lehet a Strauss valzerek akkordjaival harmonizálni. Másféle zenei világot kellett teremteni. Elmondtam a Halált küldött az éji rét című verset, vagy valamelyik hasonlót. Döbbenetes hatása volt. És utána következett Bartók zenéje. Vagy máskor a Krisztina majorban elkezdtek játszani a Bartók-duókból a Szól a duda című kompozíciót. Felragyog a szeme a parasztbácsinak, megszólal: „Ippen úgy szól, mint a duda!” Hát, ha ezt Bartók valahogy meghallja, nagyon boldog lett volna, hogy megértették az ő muzsikáját.

– Vajon mostanában van arra lehetőség, hogy a falvakban zenét tanuljanak a gyerekek?

– Korábban is volt. 1947-ben folyt a kollektivizálás. Kiadták, hogy a zeneoktatást is kollektivizálni kell, világért sem szabad privát órát adni. Énrám osztották, hogy szervezzem munkaközösségbe a zenetanárokat. Na, csináltam egy zeneiskolát. Nagyon sok gyerek ezen keresztül indult el. Volt idő, mikor ezer növendéke volt ennek a zeneoktatási munkaközösségnek. Ebből létesült később a Győri Állami Zeneiskola, de a csornai, a kapuvári és a többi is. Kiküldtem a felsőbb akadémiai osztályos tanítványaimat tanítani. Keresethez jutottak ezzel, pedagógiai gyakorlatra tettek szert, a gyermekek pedig zeneoktatást kaptak.

– Meddig tartott ez az időszak?

– 1959-ben mentem át tanítani a konzervatóriumból a tanítóképzőbe. Mikor felsőfokú lett a tanítóképző, áthívtak. Akkor én már nagyon sok zenetörténeti előadást tartottam pedagógus-továbbképzésen, s ennek híre volt. Úgy gondolták, hogy eredménye lesz, ha részt veszek a pedagógus-képzésben. Itt folytattam a tanítást. Akkoriban kezdtem komolyabban foglalkozni a néprajzzal.

– Volt rá ideje?

– Kellott, hogy legyen. Fúrta az oldalamat, hogy mégiscsak meg kellene próbálni a gyűjtést, hátha találok még valamit. S akkor döbentem rá, hogy mi minden fekszik még ismeretlenül. A Néprajzi Múzeum pályázatot hirdetett önkéntes gyűjtőknek. Beadtam egy munkát Sályi pásztorok címmel. Nem csak a dalaikat kottáztam le, hanem az életükről, munkájukról is írtam. Harmadik díjat kaptam. S amikor Morvai Péter osztályvezető megtudta, hogy a tanítóképzőbe kerülök, rögtön leutazott Győrbe és azt mondta: „Neked itt szakkört kell vezetni.” Én annyit tudtam a néprajzról, amennyit otthonról hoztam. Akkor kezdtem a tanítványaimon keresztül a néprajz minden ágával foglalkozni. Vittem őket gyűjteni, hangversenyre. Olyan hallgatóim is voltak, akik addig egyáltalán nem találkoztak a népi kultúrával, de úgy megragadta őket, hogy boldogan haladtak velem. Egyébként nagyon rossz tanár voltam.

– Hogyan?

– Nem azzal kezdtem, hogy ez a tanterv és ez a tananyag. Hanem tudtam, honnan jöttek a tanítványaim. Ki a Szigetközből, ki a Bakonyból, innen-onnan. Behoztam a diáképeimet, hozzádaloltam a dalokat, hadd tudják meg, hogy nem a szolfézs példatárban meg az éne-

kes könyvben terem a népdal, hanem millió szál köti ehhez a néphez, ehhez a földhöz. Megtanulták és úgy megszerették, hogy decemberben ők jöttek, mert azt akarták, feltétlen írjak nekik egy népszokást színpadra, mert be akarják mutatni. Meghökkenem, ilyet még nem írtam, de ha a tanítványok kéri, akkor muszáj. Megírtam a Kisalföldi farsangot. Míg mi azt gyakoroltuk, olyan meleg emberi közösséggé forrt össze ez a társaság, amit sehogy másképp nem tudtam volna elérni. S akkor kezdtem gondolkodni. Miért is maradt meg a népdal annyi évszázadon keresztül? Mert voltak meleg emberi közösségek. Együtt arattak, együtt fosztották a kukoricát, együtt fontak, együtt ünnepeltek. Ezért maradt meg a népdal. A modern élet ezeket a közösségeket megszüntette, felszámolta. De azt mondom: az egyenlet nem csak a baloldaltól, de a jobboldaltól visszafelé is egyenlet. Ha a megváltozott körülmények között újra játszom a szokást, újra énekelem a népdalt, hímzem a hímzést, faragom a faragást, ebből lesz annyi erő, hogy talán újra összekovácsolja a széteső magyar társadalmat. A sok jelenetből, amit akkoriban írtam, kötet lett: „Népi hagyományaink iskolai és amatőr színpadon”. A legsikeresebb könyvem. Erdélyi kollégiumoktól kezdve Amerikáig, még a pesti kollégák is használják. Hozzák nekem a fényképeket mutatni, hogy adták elő a Kukorica-fosztót a tanítványaik. Nagyon boldog vagyok, mert így kóstolnak bele a gyerekek a néphagyomány szépségébe. És ha megszeretik, talán még a népért is fognak tenni valamit. Nem osztom azt a nézetet, hogy úgysem lehet gátat vetni már a globalizációnak. A szokást emberek csinálják, emberekben múlik az is, hogy ezt a szokást a megváltozott körülmények között is újra felelevenítsük, s annak az erejéből töltekezzünk, és szebbé tegyük magunk körül az életet. Igenis lehet.

– Eddig a pedagógus-pályájáról beszélt, de közben ígértéként, lelkipáztorként is tevékenykedett.

– A kettő rokon egymással. Lelkekhez szól mindkettő. Ezért én össze is kapcsoltam. Azt tartottam mindig, hogy felér egy ígértéként, ha bevezetőt mondok egy hangversenyhez, s így megértetem Bach zenéjét. Előfordult, hogy az ígértéként után levettem a palástot és elővettem a hegedűmet. Templomi hangversenyt csináltam.

– Min dolgozik mostanában?

– Elmondani is sok. Egy kötet jelenik meg azokból az írásaimból, amelyek a magyar versekben lévő folklór-elemekről szólnak. Azután be kell fejeznem a Daloló Bükkalja című gyűjteményt, ami szívem vágya. Sályon kívül tizenkét faluban gyűjtöttem énekeket a Bükkalján. Összeszedtem az összes archív anyagot, amit Lajtha gyűjtött 1929-ben. Ebből egy szép daloskönyvet szeretnék kihozni.

– Tanít még?

– Tanítok még mindig. Néprajzi speciál-kollégiumot vezetek a győri tanítóképzőben, azonkívül levelező hallgatóknak tartok néprajzi előadásokat. Huszonhárom szakdolgozatot írtak hozzám az idén. Remélem, folytatják a gyűjtést a tanítványaim, akik már belekóstoltak.

– Zenél is?

– Természetesen. Jó tíz napja voltam Székelyudvarhelyen, ahol nem csak előadást tartottam, hanem Szabó Ernő emlékhangversenyt is. Az én régi népdalkórusomból most is megvan egy nyolctagú kamarakórus, amellyel holnap is fellépünk. Van köztük, aki huszonöt éve végzett nálam, a többiek Isten tudja, mikor. Jönnek, s ha a gyereket nem tudják hova tenni, hát a bal karján fogja a Jánosom a kisfiát, jobb kezében a kottát, úgy énekel. Templomi hangversenyeket csinálunk, kimegyünk a határon túlra is. Még a Sályi Napokra is eljönnek.

– Sályi Napok? Rendezvénysorozat a szülőfalujában?

– 1984-től rendezzük. Tudományos előadás, folklór-est, kiállítás, templomi hangverseny, sport-rendezvény.

– Gondolom, Ön találta ki.

– Persze. A mai napig vezetem a sályi népdalkört Győrből, háromszáz kilométerről. De tavasztól őszig általában ott lakom. Néhány gyerekek ott is tanítok zenét. Szakkört vezetek, írjak pályamunkákat, ezekből néprajzi füzetek jelennek meg. Kis múzeumot rendeztem be Gárdonyi Géza volt iskolájában. A népdalkörömmel testvéri kapcsolatokat építettem ki messzi vidékek együtteseivel, csallóköziekkel, szentgáliakkal, hantosiakkal, ásványráróiakkal. Nemcsak elmegyünk szerepelni egymáshoz, de olyan meleg barátság alakult köztünk, hogy keresztelőre, családi ünnepekre is meghívják egymást az emberek. S még azt mondják, széthúzó nép vagyunk. Énekeljünk csak együtt, s akkor megtaláljuk egymást, és tudunk adni valamit a világnak.

Sághy Erna

